

Sygn. akt I C 706/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2017r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu Wydział I Cywilny
w składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Poręba

Protokolant: prot. sąd. Paulina Polecka

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2017 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa B. J., W. J.

przeciwko (...) sp. z o.o. w W.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaniechanie naruszeń

I. **oddala powództwo,**

II. **zasądza od powodów B. J., W. J. solidarnie na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. w W. kwotę 287 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem) tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Z./

- (...)

(...)

Dnia 12 grudnia 2017 roku (...)

Sygn. akt I C 706/17

UZASADNIENIE

wyroku z 12.12.2017 r.

Powodowie B. J. i W. J. w pozwie z 29.06.2017 r., skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. w W., domagali się: usunięcia odcinka sieci gazowej oraz przyłącza gazowego własności pozwanej położonego na dz. ew. nr 564/1 w M., obj. KW nr (...) i przesunięcia jej dotychczasowego umiejscowienia poza dz. ew. nr 564/1; a także zakazania pozwanej dalszych naruszeń (k. 1-5).

W uzasadnieniu wskazano, że przedmiotowa linia gazowo-przesyłowa jest znacznie skorodowana, wygięta oraz przebiega poniżej instalacji ciągu kanalizacyjnego, stanowiąc realne niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia powodów oraz innych mieszkańców miejscowości M.. Podniesiono też, że linia ta ogranicza prawo własności powodów, gdyż nie mogą oni swobodnie dysponować tym obszarem działki (88 m²).

Pozwana (...) Sp. z o.o. w odpowiedzi na pozew z 26.07.2017 r., domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu, w tym wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości sześciokrotnej stawki minimalnej (k. 40-45).

W uzasadnieniu wskazano, że sieć gazowa została wybudowana na działce powodów na podstawie pozwolenia na budowę z 1987 r., po uzyskaniu zgód właściwych organów oraz właścicieli nieruchomości. Z ostrożności procesowej pozwana podniosła zarzut zasiedzenia służebności przesyłu, w dobrej wierze. Wskazano, że datą początkową, od której biegł termin zasiedzenia jest 30.11.1988 r., w związku z czym termin zasiedzenia upłynął z dniem 01.12.2008 r. Wskazano też, że na trasie gazociągu – wbrew przepisom prawa - został przez powodów wzniesiony blaszany budynek na podbudowie betonowej. Pozwana poinformowała powodów o obowiązku usunięcia kolizji, jednak powodowie nie usunęli budynku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Decyzją z 31.03.1987 r. Naczelnik Gminy w C. udzielił (...) Komitetowi (...) gazowej w Ś. - M. pozwolenia na budowę sieci gazowej wraz z towarzyszącymi obiektami na działkach umieszczonych w wykazie geodezyjnym (w poz. 115 rejestru przedłożonego przez pozwanego jest wymieniona działka własności B. J., natomiast w dokumentacji nadesłanej przez Starostwo nie ma nazwiska powoda). W dniu 30.11.1988 r. przedmiotowy gazociąg został uruchomiony, natomiast jego odbiór techniczny nastąpił w 1991 r.; równocześnie poprzednik prawny pozwanej przejął sieć do korzystania.

Dowód: decyzja z 31.03.1987 r. wraz z wykazem – k. 50-51, protokół z odbioru technicznego odcinków sieci gazowej oraz odpływów domowych – k. 54

Dz. ew. nr 564/1 położona w M., obj. KW nr (...), stanowi własność B. J. i W. J. na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej – na podstawie umowy darowizny z 21.01.1988 r. Nieruchomość ta zabudowana jest budynkiem mieszkalnym, do którego wykonany jest przyłącz gazowy z sieci przesyłowej biegnącej po tej działce (powodowie korzystają z sieci od wczesnych lat 90-tych). Rura gazowa przebiega między budynkiem a ogrodzeniem (ok. 2,5 - 3 m włąb od ogrodzenia) na całej długości przy granicy. Usytuowana jest na głębokości ok. 80-90 cm. Średnica rury przesyłowej wynosi 65 mm i jest wykonana ze stali, natomiast średnica rury stanowiącej przyłącz do budynku wynosi 20 mm. Kontrole gazociągu są wykonywane dwa razy do roku, w ich trakcie sprawdzana jest szczelność gazociągu oraz obecność innych obiektów w strefie kontrolowanej.

Dowód: uproszczony wypis z rejestru gruntów – k. 24, wydruk elektronicznej KW nr (...) – k. 26-28, zeznania świadka K. K. – nagranie z 25.10.2017 r. 00:15:57, zeznania świadka E. M. – nagranie z 25.10.2017 r. -00:41:15, częściowo zeznania powoda B. J. – nagranie z 25.10.2017 r. 01:12:12, częściowo zeznania powódki W. J. – nagranie z 25.10.2017 r. 01:35:19

Podczas kontroli, która miała miejsce w 2010 r. pracownik gazowni - K. K., zauważył, że powodowie wybudowali garaż blaszany w strefie kontrolowanej (nad miejscem, w którym biegnie rura z gazem). Z uwagi na to, że zabudowanie miejsca przebiegu gazociągu jest niezgodne z przepisami prawa, pracownik gazowni, zgłosił przełożonemu fakt budowy garażu blaszanego przez powodów. Na tej podstawie wszczęta została odpowiednia procedura administracyjna. Od tego momentu między stronami istnieje konflikt dotyczący przebiegu sieci gazowej na dz. ew. nr 564/1. Strony próbowały dojść do porozumienia, w 2013 r. ustaliły, że sieć gazowa zostanie przesunięta na koszt powodów, za zgodą pozwanej, która jednocześnie miałyby wykonać prace. Powodowie nie zastosowali się jednak do postanowień ugody, utrudniają także pozwanej kontrolę sieci gazowej na dz. ew. nr 564/1.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, decyzją z 26.08.2014 r., znak: DON/ORZ/7200/1025/14 stwierdził nieważność decyzji (...) nr (...) z 08.05.2014 r., znak: (...). (...).149.2014. (...), uchylającej w całości decyzję (...) dla Powiatu (...) nr (...) z 31.01.2014 r., znak: (...)530-78/13 (nakazującą W. i B. J. dokonać rozbiórki, wybudowanego bez wymaganego prawem pozwolenia na budowę, obiektu gospodarczego o konstrukcji stalowej, zlokalizowanego

na dz. ew. nr 564/1 w miejscowości M.) i jednocześnie nakazującej rozbiórkę przedmiotowego obiektu. Decyzją z 30.10.2014 r. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego utrzymał w mocy decyzję z 26.08.2014 r., znak: DON/ORZ/7200/1025/14.

Dowód: decyzja z 30.10.2014 r. – k. 74, zeznania świadka K. K. – nagranie z 25.10.2017 r. 00:15:57, zeznania świadka E. M. – nagranie z 25.10.2017 r. -00:41:15, częściowo zeznania powoda B. J. – nagranie z 25.10.2017 r. 01:12:12, częściowo zeznania powódki W. J. – nagranie z 25.10.2017 r. 01:35:19

Pismem z 26.04.2017 r. powodowie wezwali pozwaną do usunięcia linii gazowej z terenu dz. ew. nr 564/1, z uwagi na istniejącą w terenie kolizję trasy przebiegu linii gazowej z obiektem garażowo-magazynowym własności powodów.

W piśmie z 26.05.2017 r. pozwana wskazała, że nie widzi podstaw do zmiany przebiegu trasy gazociągu na dz. ew. nr 564/1, gdyż został on wybudowany w 1987 r. na podstawie stosownych decyzji administracyjnych, za wiedzą i zgodą właściciela oraz jest w dobrym stanie technicznym. Wskazano wówczas, że w 2013 r. zostało podpisane porozumienie w sprawie określenia zasad wzajemnej współpracy w celu usunięcia kolizji na dz. ew. nr 564/1, do których to postanowień powodowie nie zastosowali się, co spowodowało konieczność powiadomienia Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o wybudowaniu garażu na gazociągu, tj. niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dowód: pismo z 26.04.2017 r. – k. 21, pismo z 26.05.2017 r. – k. 26

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się w szczególności na dowodach z dokumentów przedstawionych przez strony oraz zeznaniach świadków K. K., E. M., a także częściowo zeznań powodów.

Wskazać należy, że w dokumentacji istnieje rozbieżność polegająca na tym, że w wykazie osób wyrażających zgodę na przeprowadzenie linii gazowej przedłożonym przez pozwaną, pod poz. 115 widnieje imię i nazwisko powoda B. J., natomiast w wykazie nadesłanym przez Starostwo Powiatowe, nazwiska powoda nie ma. W ocenie sądu, rozbieżność ta nie ma większego znaczenia, gdyż niespornym jest, że do roku 2010 nie było żadnego sprzeciwu powodów co do posadowienia, czy przebiegu linii gazowej, ponadto sami z niej korzystają od lat 90-tych kiedy to wybudowali budynek mieszkalny na dz. ew. nr 564/1.

Na uwzględnienie zasługiwały zeznania świadków K. K. i E. M. (pracowników pozwanej), którzy opisali przebieg gazociągu biegnącego po działce (...), jego parametry oraz stan, a także stosunki z powodami na przestrzeni lat. Zeznania te były zbieżne z dokumentacją zgromadzoną w sprawie oraz częściowo z zeznaniami powodów (zeznania różniły się w zakresie głębokości umiejscowienia rury przesyłowej – w tym zakresie sąd nie dał wiary zeznaniom powodów, że rura gazowa jest posadowiona na głębokości 2,5 m, ani też w zakresie w jakim powodowie wskazali, że przed posadowieniem gazociągu w terenie istniało szambo, które kolidowało z rurami gazowymi, gdyż brak jakichkolwiek dowodów na tę okoliczność).

Z zeznań ww. świadków oraz powodów wynika, że spór między stronami rozpoczął się w 2010 r., kiedy to powodowie umiejscowili nad przebiegającym gazociągiem budynek blaszany, czemu sprzeciwiła się pozwana, powołując się na sprzeczność takiego umiejscowienia budynku z przepisami prawa. Od tego momentu strony pozostają w konflikcie. Powodowie wyrazili chęć zawarcia ugody, na mocy której pozwana sfinansowałaby projekt oraz wykonanie przesunięcia gazociągu, by nie kolidował on z posadowionym budynkiem gospodarczym. Na takie rozwiązanie nie wyraziła zgody pozwana, wyrażając wolę wykonania prac przy przesunięciu gazociągu – na koszt powodów.

W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania powyższych ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

Przechodząc do oceny merytorycznej niniejszego powództwa, wskazać należy, że zgodnie z art. 222 § 2 k.c. przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób niż przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem oraz zaniechanie naruszeń. Ochrona własności wiąże się immanentnie z bezwzględny charakterem tego prawa, bowiem zgodnie z art. 140 k.c., w

granicach określonych przez ustawy i zasady współzycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą. Dla osób trzecich płynie stąd obowiązek biernego poszanowania cudzego prawa własności.

W przedmiotowej sprawie budowa sieci gazowej odbyła się na wniosek Społecznego Komitetu Gazyfikacji, czyli należy mniemać, że z inicjatywy samych mieszkańców. Budowa poprzedzona była uzyskaniem stosownego pozwolenia na budowę sieci gazowej, wydanego w oparciu o przepisy ówczesnie obowiązującego prawa budowlanego (aby założyć i przeprowadzić na nieruchomości urządzenie do przesyłania np. gazu, stosownie do treści art. 75 w zw. z art. 79 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. z 1991, nr 30, poz. 127 t.j. należało uzyskać zezwolenie terenowego organu administracji państwowej, chyba że na powyższe wyraził zgodę właściciel nieruchomości). Z protokołu odbioru technicznego i przejęcia sieci gazowej wynikało, że wykonanie sieci odbyło się na podstawie decyzji i zgód właścicieli poszczególnych nieruchomości. Wskazać należy, że powód figuruje w wykazie osób, które wyraziły zgodę na budowę gazociągu, (który to wykaz potwierdziła osoba działająca z upoważnienia Naczelnika Gminy C.), natomiast w dokumentacji nadesłanej przez Starostwo powód w takim wykazie nie figuruje. Nie ulega jednak wątpliwości, że powód podłączył się do sieci gazowej i z niej korzysta od wczesnych lat 90-tych, co w ocenie sądu oznacza, że zaakceptował co najmniej w sposób dorozumiany umieszczenie na swojej działce tego urządzenia. Powodowie nie wykazali też, jakoby nad siecią gazową znajdowało się szambo, które miało być umiejscowione w tym miejscu jeszcze przed gazyfikacją, gdyż brak jest dowodów na potwierdzenie tych twierdzeń (należało je uznać za gołosłowne).

Niezależnie od powyższego, zgodnie z przepisem art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Zasady współzycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego do zastosowania tego przepisu konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego rozpatrywanego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym.

Sąd doszedł do przekonania, że uwzględnienie powództwa w niniejszej sprawie byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Pozwana spółka dysponuje bowiem tytułem prawnym (decyzja o pozwoleniu na posadowienie linii gazowej oraz protokół przekazania sieci) do korzystania z urządzenia przesyłowego. Powodowie natomiast nigdy nie sprzeciwiali się przebiegowi sieci przez ich nieruchomość, ponadto sami korzystają z tej sieci od lat 90-tych (o czym wskazano powyżej). Nieporozumienia pomiędzy stronami rozpoczęły się w roku 2010, kiedy to w pasie kontrolowanym gazociągu powodowie posadowili budynek blaszany i uniemożliwiają pozwanej dokonanie przeglądów i kontroli sieci na dz. 564/1. W ocenie sądu, wystąpienie przez powodów z niniejszym powództwem spowodowane było niezgodnym z prawem działaniem powodów, którzy nad przebiegającą siecią gazową – wbrew przepisom prawa - posadowili obiekt blaszany i obecnie starają się o przesunięcie sieci gazowej, a takie zachowanie z pewnością jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i nie może korzystać z ochrony przewidzianej w art. 222 § 2 k.c.

Na marginesie należy wskazać, że nie był zasadny podniesiony przez pozwaną zarzut zasiedzenia służebności przesyłu gazociągu na dz. ew. nr 564/1.

Zgodnie z art. 305¹ k.c., nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 (urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne), prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych

urządzeń (służebność przesyłu). Stosownie do treści art. 305⁴ k.c. do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych.

Służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio (art. 292 k.c.). Za trwałe i widoczne mogą być uznane tylko urządzenia będące efektem świadomego, aktywnego działania ludzkiego. Pojęcie urządzenia oznacza wynik przedsięwzięć ludzkich, uzewnętrzniony w trwałej postaci widocznych przedmiotów (zob. Komentarz do art. 292 kodeksu cywilnego (Dz.U.64.16.93), [w:] E. Gniewek, Kodeks cywilny. Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe. Komentarz, Zakamycze, 2001 oraz cyt. tam literatura). Zgodnie z treścią art. 172 k.c. posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Jak ustalono, na działce nr (...) znajduje się rura gazowa, stanowiąca część sieci przesyłowej, którą biegnie gaz do całej miejscowości. Niewątpliwie jest to trwałe i widoczne urządzenie w rozumieniu art. 292 k.c. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że linia ta została uruchomiona 30.11.1988 r. i wtedy też została oddana do użytku. Odnosząc się do kwestii dobrej wiary pozwanego i jego poprzedników prawnych należy podnieść, że w dobrej wierze jest ten, kto pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu faktycznie wykonywane prawo. Wyłącza dobrą wiarę przeciwna wiedza o rzeczywistym stanie prawnym oraz niedołożenie należytej staranności. Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego jasno wynika, że pozwana oraz jej poprzednicy prawni wiedzieli, że nie przysługuje im prawo do zajętego pod sieć gazową gruntu, zatem posiadanie wykonywane przez (...) Spółkę (...) oraz jej poprzedników prawnych cechuje zła wiara.

Mając powyższe na uwadze, termin zasiedzenia dla posiadaczy w złej wierze (30 lat) nie upłynął, skoro swój bieg rozpoczął 30.11.1988 r., w związku z czym podniesiony przez pozwaną zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie cytowanych wyżej przepisów oraz art. 5 k.c., orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty należne pozwanej złożyły się: koszt wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 270 zł (§ 2 pkt 2 rozporządzenia MS z 22.10.2016 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu)) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych. Sąd nie znalazł podstaw do zasądzenia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika wyższych niż stawka minimalna gdyż sprawa niniejsza nie była sprawą szczególnie skomplikowaną, która wymagałaby znacznego nakładu pracy pełnomocnika.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

N., 11 stycznia 2018 r.

SSR Grażyna Poręba